

پیشنادهای گروه کار، اقدام مالی

برای مبارزه با پولشویی^۱

مترجم: فضل‌ا... میرزاوند^۲

چکیده

گروه کار اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی (FATF) یک نهاد بین‌المللی است که هدف آن توسعه و ترویج سیاست‌های مبارزه با پولشویی^۳ در سطح ملی و بین‌المللی است. هدف از کاربرد این سیاست‌ها، پیشگیری از بروز مشکلاتی است که فعالیت‌های پولشویی برای بخش رسمی و مشروع اقتصاد در پی دارد.

گروه کار اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی، یک «نهاد تصمیم‌گیری» است که در راستای ایجاد اراده سیاسی لازم برای تدوین قوانین و نظام‌های ملی برای مبارزه با پولشویی شکل گرفته است. این نهاد دارای قانون مدون و تعریف شده مشخصی نیست؛ حتی طول

۱. این مقاله ترجمه‌ای است از:

Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF), The Forty Recommendation, 1996.

۲. پژوهشگر.

۳. به مجموعه اقدام‌هایی که به منظور تغییر ظاهر منشأ غیرقانونی عواید حاصل از فعالیت‌های غیرقانونی صورت می‌گیرد، پولشویی یا تطهیر پول گویند.

عمر آن محدود و معین است و هر پنج سال یک بار رسالت خود را بازنگاری می‌کند تا فنون جدید پولشویی و تدابیر لازم برای مقابله با آن را به صورت پویا مورد شناسایی قرار دهد. مدت ریاست بر گروه اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی یک سال است و در اختیار یک مقام دولتی بلند پایه که از بین اعضا برگزیده می‌شود، گذاشته می‌شود.^۱

دبیرخانه تخصصی FATF در ستاد مرکزی سازمان همکاری اقتصادی و توسعه واقع در پاریس، قرار دارد.^۲ FATF به شکل کمیته‌ای چند منظوره اداره می‌شود و تعیین کنندگان خط‌مشی‌های قانونی با کارشناسان مجری این خط‌مشی‌ها همکاری بسیار نزدیکی دارند. تصمیم‌گیری‌ها در این نهاد بر اساس گزارش‌هایی که دبیرخانه تهیه می‌کند، یا بر مبنای گزارش‌های کتبی (شفاهی) که هیأت‌های شرکت کننده ارائه می‌دهند، اتخاذ می‌گردد. فرایند تصمیم‌گیری نیز مشارکتی و بر پایه همفکری است. از این رو، تمام اعضا برای رسیدن به توافق در مسایل متعدد، فعالانه تلاش و همکاری می‌کنند.

FATF در اجلاس گروه هفت که در سال ۱۹۸۹ در شهر پاریس برگزار شد، موجودیت یافت و در ضمن در آن اجلاس توافق شد که این گروه تا سال ۲۰۰۴ به کار خود ادامه دهد.^۳

مؤسسان FATF، ۱۶ عضو، شامل کشورهای عضو گروه هفت، کمیسیون اروپا و هشت کشور دیگر بودند. طی سال‌های ۱۹۹۱ و ۱۹۹۲ تعداد اعضای گروه مزبور از ۱۶ عضو اصلی به ۲۸ عضو افزایش یافت.^۴

۱. کشورهایی که تا به حال ریاست FATF را بر عهده داشته‌اند، عبارتند از: فرانسه (دو سال اول)، سوئیس، استرالیا، انگلیس، هلند، آمریکا، ایتالیا، بلژیک، ژاپن، پرتغال، اسپانیا، هنگ کنگ و چین.

۲. اگرچه دبیرخانه FATF در ستاد مرکزی OECD مستقر است، اما خود FATF یک نهاد بین‌المللی مستقل است و بخشی از OECD محسوب نمی‌شود.

۳. این نهاد بعد از سال ۲۰۰۴ تنها به شرطی به موجودیت خود ادامه می‌دهد که دولت‌های عضو لازم بدانند.

۴. بیست و شش کشور عضو و دولت‌های مورد نظر عبارتند از: استرالیا، اتریش، بلژیک، کانادا، دانمارک، فنلاند، فرانسه، آلمان، یونان، هنگ کنگ، ایسلند، ایرلند، ایتالیا، ژاپن، لوکزامبورگ، هلند، زلاندنو، نروژ، پرتغال، سنگاپور، اسپانیا، سوئد، سوئیس، ترکیه، انگلستان و ایالات متحده آمریکا، و دو سازمان بین‌المللی که عبارتند از: کمیسیون اروپا و شورای همکاری خلیج فارس.

در آوریل ۱۹۹۰، یعنی کمتر از یک سال بعد از موجودیت یافتن گروه مذکور، پیشنویس پیشنهادهای چهل گانه - که برنامه‌ای فراگیر را برای مبارزه با پولشویی فراهم می‌کرد - منتشر شد. این پیشنهادها در سال ۱۹۹۶ مورد تجدید نظر قرار گرفت تا تجارب به دست آمده در شش سال قبل بررسی شود و تحولاتی که در شیوه‌های پولشویی رخ داده بود، مد نظر قرار گیرد و نیز تهدیدهای بالقوه حاصل از فعالیت‌های مجرمانه در آنها پیش‌بینی شود.

در اکتبر ۲۰۰۱، FATF برای مقابله با تأمین مالی تروریسم، طرح مهم دیگری تحت عنوان هشت پیشنهاد ویژه ارائه داد. این پیشنهادها که به عنوان متمم پیشنهادهای چهل گانه مطرح شدند، مجموعه‌ای از تدابیر برای مبارزه با عملیات تأمین مالی تروریسم و سازمان‌های تروریستی را شامل می‌شود.

امروزه یکصدوسی کشور جهان پیشنهادهای چهل گانه FATF را پذیرفته‌اند و در سطح گسترده‌ای به عنوان معیارهای مهم پذیرفته شده بین‌المللی برای مقابله با پدیده پولشویی به تصویب رسیده و به طور موفقیت‌آمیزی به مرحله اجرا گذاشته شده است.

پیشنهادهای چهل گانه، چارچوبی برای مبارزه با پولشویی فراهم کرده‌اند و کاربردی جهانی دارند. این پیشنهادها مجموعه کاملی از تدابیر پیشگیرانه علیه پولشویی هستند که نظام عدالت کیفری و انتظامی، نظام مالی و تنظیم آن و همکاری بین‌المللی را دربرمی‌گیرند. پیشنهادهای چهل گانه یاد شده را نهادهای بین‌المللی متعددی به رسمیت شناخته و مورد تأیید و تصویب قرار داده‌اند.

تعبیر و تفسیر پیشنهادهای چهل گانه پیچیده و دشوار نیست و به کارگیری این پیشنهادها بر آزادی انجام دادن معاملات قانونی لطمه‌ای وارد نمی‌سازد یا توسعه اقتصادی را به مخاطره نمی‌اندازد.

این پیشنهادها، اصولی برای عمل فراهم می‌کنند و به کشورها، انعطاف‌پذیری لازم را در اجرای این اصول براساس شرایط و چارچوب‌های خاص قانونی خود می‌بخشند.

اگرچه تصویب و اجرای این پیشنهادها امری اجباری نیست و یک کنوانسیون بین‌المللی محسوب نمی‌شود، اما بسیاری از کشورهای جهان، اراده سیاسی راسخ خود را برای مبارزه با پولشویی با اجرای پیشنهادهای چهل‌گانه نشان داده‌اند.

از آنجا که کشورها دارای نظام‌های مالی و قانونی گوناگونی هستند، اما حدود و معیارهای کاملاً مشابه قانونی دارند، لذا پیشنهادهای چهل‌گانه، به عنوان ضوابط فعالیت در این زمینه به شمار می‌آیند و به کشورهایی مربوط می‌شوند که براساس شرایط خاص و ساختارهای قانونی عمل می‌کنند. در این پیشنهادها از وارد شدن به جزئیات خودداری نموده و به کشورها امکان استفاده از این ضوابط و معیارها با توجه به شرایط هر کشور داده شده است. این معیارها - یا بهتر بگوییم - این اقدام‌ها دشوار و پیچیده نیستند، مشروط بر آن که نوعی اراده سیاسی برای تحقق آن‌ها وجود داشته باشد.

کشورهای عضو «گروه کار اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی»، ملزم به رعایت مقرراتی می‌شوند که براساس آن‌ها در زمینه میزان پیشرفت در امر مبارزه با پولشویی، تحت نظارت و بررسی‌های دو یا چند جانبه قرار می‌گیرند. این عمل از دو روش امکان‌پذیر است: نخست از طریق بررسی تحلیلی اقدام‌ها و نتایج به دست آمده و دوم از طریق بازدید و معاینات محلی که از کشور مورد نظر صورت می‌گیرد.

این اقدام‌ها در ایجاد یک ساختار ضد پولشویی نقش به‌سزایی دارند. چهل پیشنهاد مورد نظر، به برنامه‌ریزی ساختاری برای مبارزه با پدیده پولشویی می‌پردازند و برای بیش‌تر کشورها قابل استفاده‌اند. این موارد، تشکیلات قضایی و دادگاه، اعمال قانون، نظام مالی و مقررات آن و همچنین مشارکت بین‌المللی را تحت پوشش قرار می‌دهند.

۱. پیشنهادهای چهل گانه «گروه کار اقدام مالی برای مبارزه با

پولشویی»

الف - ساختار کلی پیشنهادها

پیشنهاد ۱:

هر کشور باید برای تأیید و تحقق کامل موافقتنامه سال ۱۹۸۸ سازمان ملل متحد - در مورد مسأله قاچاق و یا عبور غیرقانونی مواد مخدر و داروهای روان گردان - گام‌های سریعی بردارد (توافق‌نامه وین).

پیشنهاد ۲:

قوانین «حفظ اسرار» مؤسسات مالی نباید به گونه‌ای باشند که از اجرای این پیشنهادها جلوگیری به عمل آورند.

پیشنهاد ۳:

اجرای مؤثر یک برنامه مبارزه با پولشویی نیازمند مشارکت چند جانبه و گسترده و همچنین همکاری‌های قانونی متقابل بین کشورها در تحقیقات مربوط به روش‌های جدید پولشویی و رسیدگی به شکایات و در صورت امکان، درخواست تحویل و استرداد موارد مربوط به پولشویی است.

ب - نقش نظام‌های قانونی ملی و دولتی در مبارزه با پولشویی

محدوده جرایم کیفری و پولشویی

پیشنهاد ۴:

هر کشور حتی الامکان باید قوانین و مقرراتی را به تصویب برساند که بتواند عمل پولشویی را - همان گونه که در موافقتنامه وین قید شده - جرم کیفری اعلام کند. بنابراین، کشورها باید آن دسته از جرایم جدی را که منشأ جرم پولشویی محسوب می‌شوند، تعیین کنند.

پیشنهاد ۵:

همان گونه که در موافقتنامه وین نیز مقرر شده، جرم پولشویی زمانی مصداق پیدا می کند که مرتکب شونده از عمل پولشویی علم و اطلاع داشته باشد و بتوان این آگاهی را از شرایط عینی استنباط کرد.

پیشنهاد ۶:

در صورت امکان، شرکت هایی که مرتکب عمل پولشویی می شوند - نه تنها کارکنان آنها - باید مشمول پیگرد قانونی قرار گیرند.

معیارهای موقت و مصادره

پیشنهاد ۷:

کشورها در صورت لزوم می توانند معیارهایی قانونی، مانند معیارهای مندرج در موافقتنامه وین، تصویب کنند تا مراجع ذیصلاح بتوانند اموال، عایدات و وسایل مورد استفاده در ارتکاب جرم یا به قصد استفاده در ارتکاب هر گونه جرم پولشویی، یا اموال معادل ارزش آن را بدون نقض حقوق طرف های ثالث با حسن نیت، مصادره کنند. این معیارها باید شامل موارد زیر باشند:

- شناسایی، ردیابی و ارزشیابی اموال مشمول مصادره
 - انجام دادن اقدام های فوری مثل ضبط و توقیف اموال و پیشگیری از انجام دادن هر گونه معامله، نقل و انتقال یا دخل و تصرف در این گونه اموال
 - اتخاذ هر نوع اقدام تجسسی مناسب.
- کشورها باید علاوه بر مصادره اموال و مجازات های کیفری، مجازات های جزایی و مدنی یا دادرسی های مدنی را هم در نظر بگیرند تا دولت ها به کمک آنها بتوانند مانع هر گونه قراردادی بین طرف های ذی ربط - آنجا که این ذی نفعان می دانسته اند یا منطقیاً باید می دانسته اند که در نتیجه قرارداد آنها دولت در اقدام های خود برای تحصیل مطالبات مالی (از طریق مصادره یا دریافت جریمه و اعمال مجازات) با مانع روبرو خواهد شد - شوند.

ج - نقش نظام مالی در مبارزه با عمل پولشویی

پیشنهاد ۸:

پیشنهاد‌های (۱۰) تا (۲۹) علاوه بر بانک‌ها، مؤسسات مالی غیر بانکی را نیز شامل می‌شوند. این امر حتی برای آن دسته از مؤسسات مالی غیر بانکی فعال در کشور (مانند صرافی‌ها که مشمول نظام موجود نظارت رسمی نیستند) نیز باید اعمال گردند. دولت‌ها باید ترتیبی اتخاذ کنند که این مؤسسات نیز مانند سایر مؤسسات مالی مشمول قوانین و مقررات ضد پولشویی شوند و این قوانین و مقررات به طور مؤثر اجرا شوند.

پیشنهاد ۹:

مقام‌های دولتی باید اجرای پیشنهاد‌های (۱۰) تا (۲۱) و (۲۳) را برای هدایت فعالیت‌های مالی که توسط مؤسسات غیرمالی مجاز نیز انجام می‌شود، در نظر بگیرند (فعالیت‌های مندرج در ضمیمه پیوست). کشورها در خصوص کاربرد قوانین و ضوابط ضد پولشویی از این اختیار برخوردارند که با توجه به موقعیت‌های خاص (برای مثال، هنگامی که یک فعالیت به صورت اتفاقی و در سطح محدود صورت می‌گیرد، یا فعالیتی سازمان یافته و مستمر است) تدابیری بیندیشند.

اصول شناسایی مشتری و حفظ اسناد

پیشنهاد ۱۰:

مؤسسات مالی نباید حساب‌های ناشناس (بی‌نام) و یا صورت حساب‌هایی که جعلی بودن آن‌ها محرز است، نگهداری کنند؛ به عبارت دیگر، مؤسسات مذکور باید طبق قوانین، مقررات و توافق بین مقام‌های ناظر و مؤسسات مالی یا براساس موافقتنامه‌های داخلی بین مؤسسات مالی، به شناسایی و نگهداری سوابق مشتریان خود براساس مدارک شناسایی رسمی و معتبر و نیز نگهداری این سوابق و مدارک - حسب مورد یا مبتنی بر رویه‌های معمول - هنگام برقرار کردن روابط تجاری یا انجام دادن معاملات (به ویژه گشایش حساب‌ها یا دفترچه‌های حساب پس‌انداز و کالتی یا اجاره صندوق‌های امانات بانکی و انجام

معاملات نقدی) ملزم شوند. به منظور اجرای مقررات شناسایی اشخاص حقوقی، مؤسسات مالی باید در صورت لزوم اقدام‌های زیر را انجام دهند:

- برای اثبات و تأیید موجودیت و ساختار فعالیت‌های مشتری، اساسنامه و دیگر مدارک لازم برای تأسیس شرکت، از جمله اطلاعات مربوط به نام مشتری، ماهیت حقوقی، نشانی، مشخصات مدیران و مقررات مربوط به تأسیس آن، از خود مشتری یا یک دفتر ثبت رسمی یا از هر دو باید دریافت گردد؛

- صحت این موضوع که آیا شخص اقدام‌کننده از جانب مشتری دارای اختیار است یا خیر و نیز مدارک شناسایی شخص مزبور باید مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد ۱۱:

مؤسسات مالی باید برای کسب اطلاعات درباره هویت واقعی افرادی که حسابی برای آنان افتتاح می‌شود یا معامله‌ای انجام می‌گیرد - به ویژه چنان‌چه تردیدی وجود داشته باشد مبنی بر این که مشتریان (ارباب رجوع) خودسرانه عمل می‌کنند - معیارها و اقدام‌های معقولی را مد نظر قرار دهند؛ برای مثال این مسأله در مورد نمایندگی‌های شرکت‌های خارجی (مانند مؤسسات و نهادها، بنگاه‌ها، بنیادها، تراست‌ها و غیره) که هیچ‌گونه فعالیت تجاری یا تولیدی در کشوری که به ثبت رسیده‌اند، انجام نمی‌دهند، صدق می‌کند.

پیشنهاد ۱۲:

مؤسسات مالی باید حداقل به مدت پنج سال تمام اطلاعات و اسناد و مدارک لازم مربوط به معاملات داخلی و خارجی را به نحوی نگهداری کنند که بتوانند به هنگام درخواست مراجع قانونی بلافاصله آن‌ها را ارائه دهند. چنین سوابقی باید در حدی باشد که امکان بازسازی تک تک معاملات (برای مثال مقدار و نوع ارز به کار رفته) را میسر سازد و در صورت لزوم دلایل کافی برای تعقیب رفتار مجرمان را در اختیار مقام‌های ذیصلاح قرار دهد. مؤسسات مالی باید اسناد شناسایی (شناسنامه، گواهینامه راندگی یا اسناد مشابه آن)، پرونده‌های مربوط به صورت حساب و فعالیت‌های تجاری را حداقل به مدت پنج سال بعد

از بسته شدن حساب، نگهداری کنند. این اسناد در مواقعی که به پیگرد قانونی و تحقیقات در مورد مسأله مربوط می‌شود، باید در دسترس مسئولان و مقام‌های ذی‌صلاح قرار گیرد.

پیشنهاد ۱۳:

کشورها باید به خطرهای تغییر مداوم شیوه‌های پولشویی که ناشی از فناوری جدید است، توجه خاصی داشته باشند و تدابیری اتخاذ کنند که در صورت نیاز، بلافاصله اقدام‌هایی را برای جلوگیری از کاربرد فعالیت‌های تطهیر پول، انجام دهند.

افزایش تلاش‌های مؤسسات مالی

پیشنهاد ۱۴:

مؤسسات مالی باید به تمام معاملات کلان، پیچیده و غیرمعمول و نیز طرح‌های تجاری که اهداف قانونی مشخص و یا اهداف ظاهراً اقتصادی ندارند، توجهی خاص داشته باشند. سابقه و هدف چنین معاملاتی باید تا حد امکان مورد بررسی و تحقیق قرار گیرد و یافته‌ها به صورت مکتوب ثبت و به ناظران، حساب‌رسان و مراکز نیروی انتظامی ارائه شود.

پیشنهاد ۱۵:

در صورتی که مؤسسات مالی تردید داشته باشند که وجوه مورد نظر از نوعی فعالیت مجرمانه حاصل شده، باید به سرعت سوءظن خود را به مقام‌های ذی‌صلاح گزارش کنند.

پیشنهاد ۱۶:

با اتخاذ تدابیر قانونی لازم، بایستی مؤسسات مالی، مدیران، مقام‌ها، متصدیان و کارکنان آنها، در برابر هرگونه پیگرد کیفری یا مدنی برای نقض مقررات افشای اطلاعات که از طریق قرارداد یا ضوابط قانونی، مقرراتی و اجرایی وضع شده، مورد حمایت قرار گیرند. این امر در صورتی است که آنها موارد سوءظن خود را با حسن نیت به مقام‌های مسئول

گزارش کنند - حتی اگر از ماهیت دقیق فعالیت مجرمانه آگاهی نداشته باشند و چنین فعالیتی در واقع اتفاق نیفتاده باشد.

پیشنهاد ۱۷:

مؤسسات مالی، مدیران، متصدیان و کارکنان آنها تا آنجا که به آنها مربوط می‌شود، نباید اجازه دهند مشتریان متخلف، پیش از آنکه اطلاعات مربوط به آنها به مقام‌های مسئول گزارش شود، از موضوع آگاه شوند.

پیشنهاد ۱۸:

مؤسسات مالی که سوءظن خود را گزارش می‌کنند، باید از دستورالعمل‌های مقام‌های ذیصلاح پیروی کنند.

پیشنهاد ۱۹:

مؤسسات مالی باید به توسعه و طراحی و تدوین برنامه‌هایی برای مقابله با پولشویی پردازند. این برنامه‌ها باید حداقل موارد زیر را پوشش دهند:

- تدوین خط‌مشی‌ها، مقررات و ضوابط داخلی، شامل تعیین جایگاه‌های نظارتی در سطح مدیریت و مقررات استخدامی و گزینشی مناسب برای رعایت کامل معیارها به هنگام استخدام کارکنان؛

- اجرای برنامه‌های مستمر آموزشی برای کارکنان؛

- تعیین یک ساختار حسابرسی برای بررسی عملکرد نظام.

تدابیر لازم در برابر معضل کشورهای دارای معیارهای ضعیف برای مقابله با

پولشویی

پیشنهاد ۲۰:

مؤسسات مالی باید اصولی را که در بالا قید شده، برای شعب و نمایندگی‌های خارجی خود هم به کار ببرند (به ویژه در مورد شعب و نمایندگی‌های واقع در کشورهایی که توصیه‌ها و پیشنهادها را مزبور را رعایت نکرده یا در مورد آنها بسیار ضعیف عمل می‌کنند). هنگامی که قوانین و مقررات داخلی کشور خارجی، اجرای این ضوابط را غیرممکن می‌کنند، مؤسسات مالی باید موضوع را به اطلاع مراجع ذیصلاح موسسه مادر برسانند.

پیشنهاد ۲۱:

مؤسسات مالی باید در مورد معاملات و روابط تجاری با افراد، شرکت‌ها و مؤسسات مالی مربوط به کشورهایی که به این پیشنهادها عمل نمی‌کنند یا بسیار ضعیف عمل می‌کنند، نهایت دقت و توجه را مبذول دارند.

هنگامی که این گونه معاملات هیچ هدف اقتصادی یا قانونی ندارند تا آنجا که امکان دارد، باید جزئیات، کاربرد و هدف آن معامله بررسی شود و یافته‌های حاصل به صورت کتبی به اطلاع ناظران، حسابرسان و مراکز نیروی انتظامی رسانده شود.

تدابیر دیگر برای جلوگیری از پولشویی

پیشنهاد ۲۲:

کشورها باید در راه تحقق این امر، اقدام‌هایی به عمل آورند تا هرگونه نقل و انتقال فیزیکی وجوه نقد و اسناد در وجه حامل بین مرزها را شناسایی کنند و با دقت زیر نظر گیرند. این امر مستلزم نظام نظارتی دقیق است تا استفاده مناسب و صحیح از اطلاعات تضمین شود، بدون این که مانعی در مسیر آزادی جابه‌جایی سرمایه‌ها ایجاد شود.

پیشنهاد ۲۳:

کشورها باید به ایجاد نظامی همت بگمارند که در آن بانک‌ها، مؤسسات و واسطه‌های مالی تمام اخبار معاملات ارزی بین‌المللی و داخلی (بیشتر از حد تعیین شده) را به یک مرکز ملی مجهز به داده‌های رایانه‌ای گزارش دهند. این اخبار و اطلاعات باید ضمن رعایت دقیق اصول حفاظتی، برای استفاده درست در موارد مبارزه با پولشویی در اختیار مراجع ذی‌صلاح قرار گیرند.

پیشنهاد ۲۴:

به طور کلی کشورها باید از توسعه راهکارهای جدید در مدیریت مالی، مانند استفاده بیشتر از چک، کارت‌های اعتباری، واریز مستقیم چک‌های حقوقی و ثبت دفتری اوراق و اسناد بهادار به عنوان راه‌هایی برای تشویق در جایگزینی نقل و انتقال نقدی، بیش‌تر حمایت کنند.

پیشنهاد ۲۵:

کشورها باید به این احتمال که ممکن است شرکت‌هایی صوری ابزار سوء استفاده پول‌شویان قرار گیرند، توجه کافی داشته باشند و تدابیر بیشتری برای جلوگیری از استفاده غیرقانونی از چنین شرکت‌هایی، اتخاذ کنند.

اجرا و نقش تنظیمی و دیگر مقام‌های اداری

پیشنهاد ۲۶:

مقام‌های مسئول نظارت بر بانک‌ها و دیگر مؤسسات یا واسطه‌های مالی و نیز سایر مقام‌های ذی‌صلاح باید ترتیبی اتخاذ کنند که مؤسسات تحت نظارت آنان برنامه‌ریزی کافی برای مقابله با عمل پولشویی، داشته باشند. این مقام‌ها باید داوطلبانه یا براساس تقاضای سایر مسئولان اجرایی و قضایی، در تحقیقات مربوط به اقدام‌های پولشویی و پیگردهای قانونی، با هم همکاری کنند و نظر کارشناسان خود را ارائه دهند.

پیشنهاد ۲۷:

مقام‌های ذی‌صلاح باید به گونه‌ای انتخاب شوند که اجرای مؤثر تمام پیشنهادها را از طریق وضع مقررات و نظارت اجرایی بر حرفه‌های دیگر که با وجوه نقد سر و کار دارند، تضمین کنند.

پیشنهاد ۲۸:

مقام‌های مسئول باید ضوابط و مقرراتی را برای کمک به مؤسسات مالی در شناسایی الگوهای رفتاری مشکوک مشتریان، وضع کنند. باید توجه داشت که این گونه ضوابط به مرور زمان وضع می‌شوند و هرگز کامل نیستند. در ضمن باید توجه داشت که چنین مقرراتی در درجه اول به عنوان ابزار آموزشی برای کارکنان مؤسسات مالی وضع می‌شوند.

پیشنهاد ۲۹:

مقام‌های ناظر بر مؤسسات مالی، باید اقدام‌های نظارتی و قانونی لازم را به عمل آورند تا از نفوذ یا مشارکت فعال مجرمان یا همدستان آنها در مؤسسات مالی ممانعت به عمل آید.

د - تقویت همکاری‌های بین‌المللی همکاری اجرایی - تبادل اطلاعات کلی

پیشنهاد ۳۰:

سازمان‌های ملی باید جریان گردش وجوه بین‌المللی (با هر نوع ارزیابی) را حداقل به طور کلی ثبت کنند تا بتوانند گردش وجوه نقد حاصل از منابع مختلف خارجی را با کمک اطلاعات بانک مرکزی خود، تخمین بزنند. چنین اطلاعاتی باید برای تسهیل در امر تحقیقات و مطالعات بین‌المللی در اختیار صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی قرار گیرد.

پیشنهاد ۳۱:

مراجع و مسئولان ملی باید مسئولیت جمع‌آوری و تبادل اطلاعات در مورد آخرین تحولات پولشویی و شیوه‌های پولشویی را به مراجع ذی‌صلاح بین‌المللی، نظیر اینترپل و سازمان گمرک جهانی، واگذار کنند. بانک‌های مرکزی و تنظیم‌کنندگان سیاست‌های بانکی نیز باید همین کار را در شبکه مربوط به خود انجام دهند. در آن صورت، مراجع ملی در حوزه‌های مختلف با همکاری اتحادیه‌های تجاری می‌توانند اطلاعات مزبور را جداگانه بین موسسات مالی در کشورهای مختلف توزیع کنند.

تبادل اطلاعات مربوط به معاملات مشکوک

پیشنهاد ۳۲:

هر کشور باید تلاش کند تا امر مبادله اطلاعات بین‌المللی در مورد معاملات مشکوک و اشخاص و مؤسسات درگیر در آن، به صورت داوطلبانه یا «طبق درخواست»، بین مراجع ذی‌صلاح تسهیل گردد. در ضمن باید تدابیری اتخاذ گردد که این تبادل اطلاعات، مطابق با مصالح ملی، ضوابط بین‌المللی و حفظ اسرار و اطلاعات شخصی باشد.

اشکال دیگر همکاری‌ها

معیارهای همکاری در مصادره، تشریک مساعی و استرداد مجرمان

پیشنهاد ۳۳:

کشورها باید براساس توافق‌های دو یا چند جانبه، تدابیری اتخاذ کنند که معیارهای مختلف شناخت (اطلاع از موضوع) در تعاریف ملی - مانند معیارهای مختلف عنصر عمد در عمل - تأثیر منفی بر همکاری‌های قانونی متقابل آن‌ها نگذارد.

پیشنهاد ۳۴:

همکاری‌های بین‌المللی باید از پشتوانه شبکه‌ای توافق‌ها و همکاری‌های دو یا چند جانبه بر پایه مفاهیم مشترک قانونی، برخوردار باشند تا معیارهای عملی برای همکاری‌های متقابل گسترده‌تر و بیشتر، فراهم گردد.

پیشنهاد ۳۵:

کشورها باید به تصویب و اجرای کنوانسیون‌های بین‌المللی در مورد پولشویی، نظیر کنوانسیون مصوب ۱۹۹۰ شورای اروپا، تجسس، ضبط و مصادره عایدات حاصل از جرم، تشویق شوند.

تأکید بر بهبود همکاری‌های متقابل در مورد مسایل پولشویی

پیشنهاد ۳۶:

مراجع ذی‌صلاح کشورهای مختلف باید به همکاری در انجام تحقیقات تشویق شوند. یکی از فنون تحقیقاتی معتبر و مؤثر در این زمینه، ضبط و مصادره عواید حاصل از فعالیت‌های مجرمانه است. کشورها باید تا آنجا که ممکن است، از این فن حمایت کنند.

پیشنهاد ۳۷:

باید ضوابطی برای همکاری متقابل در امور کیفری در خصوص استفاده از مقررات اجباری، شامل بایگانی سوابق توسط مؤسسات مالی و دیگر اشخاص حقوقی، بازرسی از اشخاص و اماکن، ضبط و اخذ مدارک برای استفاده در تحقیقات و پیگردهای قانونی مربوط به پولشویی در حوزه‌های قضایی خارجی، در نظر گرفته شود.

پیشنهاد ۳۸:

باید اقدام‌هایی فوری در پاسخ به درخواست کشورهای خارجی برای شناسایی، ضبط، توقیف و مصادره عایدات حاصل از فعالیت‌های پولشویی و جرایم منشأ یا دیگر اموال دارای ارزش معادل، به عمل آید. باید توافق‌های بین کشورهای برای هماهنگ‌سازی امور توقیف و مصادره این عایدات نیز در نظر گرفته شود تا در آن سهم‌دارایی‌های مصادره شده مشخص باشد.

پیشنهاد ۳۹:

در جهت اجرای عدالت و برای پرهیز از تضاد و اختلاف بین نظام‌های قضایی کشورهای مختلف، باید سازوکارهایی برای تعیین بهترین محل رسیدگی به جرم متهمان در مواردی که این پیگرد در بیش از یک کشور صورت می‌گیرد، در نظر گرفته شود. به همین ترتیب باید برای ایجاد هماهنگی در امور توقیف و مصادره عایدات و تعیین سهم دارایی‌های مصادره شده برای هر کشور، توافقات و معاهداتی منعقد شود.

پیشنهاد ۴۰:

کشورها باید تا حد امکان راهکارهایی در زمینه استرداد و تحویل افراد متهم به فعالیت پولشویی یا جرایم مرتبط به آن، داشته باشند. هر کشور در چارچوب نظام قانونی خود، باید پولشویی را به عنوان جرمی که مشمول قرارداد استرداد مجرمان است، اعلام کند. کشورها با توجه به ساختار قانونی خود، باید امر استرداد مجرمان را حتی‌الامکان تسهیل کنند. این کار می‌تواند از طریق: اجازه مستقیم استرداد مجرمان بین وزارتخانه‌های ذی‌ربط، استرداد اشخاص فقط براساس احکام دادگاه‌ها، استرداد اتباع خود یا معرفی یک روش آسان استرداد که ضوابط استرداد رسمی را دور می‌زند، انجام گیرد.

۲. پیوست پیشنهاد شماره ۹

فهرست فعالیت‌های مالی که مؤسسات غیرمالی انجام می‌دهند، عبارتند از:

۱. پذیرش سپرده‌ها و سایر وجوه قابل بازپرداخت از سوی عموم
۲. وام‌دهی (شامل اعتبار مصرفی، اعتبار وثیقه‌ای، فاکتور نویسی با ارجاع یا بدون آن و تأمین مالی معاملات تجاری)
۳. اجاره‌های مالی
۴. خدمات انتقال پول
۵. صدور و مدیریت وسایل پرداختی (برای مثال، کارت‌های اعتباری و بدهکاری، انواع چک، چک‌های مسافرتی و حواله‌های بانکی)

۶. ضمانت‌ها و تعهدات مالی
۷. معامله برای حساب مشتریان (فوری، نقدی، معاوضه، سلف، خرید سهم و ...) در موارد:
 - الف) ابزارهای بازار پول (چک‌ها، حواله‌های بانکی و گواهی‌های سپرده)
 - ب) ارز (پول خارجی)
 - ج) نرخ ارز، نرخ بهره و ابزار شاخص
 - د) اوراق بهادار منقول
 - ه) معاملات سلف کالاها و اساسی
۸. مشارکت در انتشار اوراق بهادار و ارائه خدمات مالی مربوط
۹. مدیریت موجودی سهام^۱ به صورت انفرادی یا گروهی
۱۰. امانتداری و مدیریت اوراق بهادار نقدی یا شبه نقدی از جانب ارباب رجوع یا مشتری
۱۱. بیمه عمر و سایر بیمه‌های مربوط به سرمایه‌گذاری
۱۲. صرافی

۳. پیشنهادهای هشگانه FATF در مورد تأمین مالی تروریسم

۱. تصویب و اجرای قطعنامه‌های سازمان ملل
هر کشور باید برای تصویب و اجرای کامل کنوانسیون بین‌المللی مصوب سال ۱۹۹۹ سازمان ملل در مورد مبارزه با تأمین مالی تروریسم، اقدام‌های فوری به عمل آورد. کشورها همچنین باید در اولین فرصت، قطعنامه‌های سازمان ملل را در زمینه پیشگیری و خنثی کردن برنامه‌های تأمین مالی اعمال تروریستی به ویژه قطعنامه (۱۳۷۳) شورای امنیت سازمان ملل اجرا کنند.

۲. جرم شناختن تأمین مالی تروریسم و پولشویی مرتبط با آن

هر کشور باید تأمین مالی تروریسم، اعمال تروریستی و همکاری با سازمان‌های تروریستی را جرم کیفری اعلام کند. کشورها باید ترتیبی اتخاذ کنند تا این جرم‌ها، جرایم منشأ پولشویی شناخته شوند.

۳. ضبط و مصادره دارایی‌های تروریستی

هر کشور باید تدابیری برای ضبط - بدون تأخیر - وجوه یا دیگر دارایی‌های تروریست‌ها، تأمین‌کنندگان مالی تروریسم و سازمان‌های تروریستی مطابق با قطعنامه‌های سازمان ملل در زمینه پیشگیری و خنثی کردن تأمین مالی تروریسم و اعمال تروریستی اتخاذ کند. هر کشور باید همچنین یک سلسله مقررات قانونی وضع کند تا مراجع ذی‌صلاح با کمک آن‌ها بتوانند اموالی را که از اعمال تروریستی حاصل شده، یا در اعمال تروریستی به کار می‌روند یا به این گونه اعمال تخصیص می‌یابند، یا به قصد تأمین مالی تروریسم، اعمال تروریستی و یا سازمان‌های تروریستی اختصاص پیدا می‌کنند، ضبط و مصادره کند.

۴. گزارش‌دهی معاملات مشکوک مرتبط با تروریسم

چنانچه مؤسسات مالی یا دیگر مؤسسات تجاری یا اشخاص حقوقی مشمول تعهدات ضد پولشویی، شک کنند یا دلایل منطقی برای سوءظن داشته باشند که وجوه مورد نظر، مرتبط با تروریسم است، یا برای استفاده در تروریسم و اعمال تروریستی یا سازمان‌های تروریستی منظور شده است، ملزم هستند که بلافاصله سوءظن خود را به مقام‌های ذی‌صلاح گزارش دهند.

۵. همکاری بین‌المللی

هر کشور باید براساس یک پیمان، موافقتنامه یا هر سازوکار دیگر برای همکاری متقابل قانونی یا مبادله اطلاعات، ترتیبی اتخاذ کند تا امکان بیشترین همکاری ممکن در زمینه

انجام دادن تحقیق، تفحص و دادرسی‌های کیفری، مدنی و اجرایی در زمینه تأمین مالی تروریسم، اعمال تروریستی و سازمان‌های تروریستی با کشورهای دیگر فراهم شود. همچنین، کشورها باید تمام کوشش خود را به عمل آورند تا این تضمین حاصل شود که به بهشت‌های امن مالی برای افراد متهم به تأمین مالی تروریسم، اعمال تروریستی یا سازمان‌های تروریستی تبدیل نشوند، و در صورت امکان روش‌هایی برای استرداد این گونه مجرمان در پیش گیرند.

۶. ارسال وجه جایگزین

هر کشور باید اقدام‌هایی به عمل آورد تا اطمینان حاصل کند که تمام پیشنهاد‌های FATF که برای بانک‌ها و مؤسسات مالی غیربانکی الزامی است، برای اشخاص (حقیقی و حقوقی) یا کارگزارانی که خدمات ارسال پول یا ارز را از طریق یک نظام یا شبکه انتقال غیررسمی ارائه می‌دهند هم لازم‌الاجرا باشد. هر کشور باید تدابیری بیندیشد که اشخاصی که این گونه خدمات را به صورت غیرقانونی انجام می‌دهند، مشمول مجازات‌های اداری، کشوری یا جنایی شوند.

۷. انتقال‌های الکترونیکی

کشورها باید اقداماتی در جهت ملزم کردن مؤسسات مالی، از جمله پرداخت کنندگان پول برای گنجانیدن اطلاعات دقیق و هدفمند مبدأ انتقال و پرداخت کننده (نام، نشانی و شماره حساب) در انتقال‌ها و وجوه و پیام‌های الکترونیکی ارسالی مربوط، به عمل آورند و اطلاعات مذکور باید در تمام مراحل پرداخت یا انتقال یا پیام مربوط به آن همراه باشد. کشورها باید اقدام‌هایی انجام دهند تا مطمئن شوند که مؤسسات مالی، از جمله پرداخت کنندگان پول، احتیاط‌های کامل قانونی را انجام می‌دهند و فعالیت مشکوک انتقال وجوه را که شامل اطلاعات کامل مبدأ یا پرداخت کننده (نام، نشانی و شماره حساب) نیست، به دقت زیر نظر می‌گیرد و مورد بازرسی قرار می‌دهند.

۸. سازمان‌های غیرانتفاعی

کشورها باید میزان کفایت و کارایی قوانین و مقررات مربوط به سازمان‌هایی که ممکن است برای تأمین مالی تروریسم مورد سوءاستفاده قرار گیرند، بازنگری کنند. سازمان‌های غیرانتفاعی، به ویژه در این مورد، آسیب‌پذیر هستند و کشورها باید این تضمین را به وجود آورند که این سازمان‌ها مورد سوءاستفاده قرار نگیرند:

- سازمان‌های تروریستی که در پوشش نهادهای قانونی ظاهر می‌شوند؛

- استفاده از نهادهای قانونی به عنوان مجرای برای تأمین مالی تروریسم، از جمله برای

فرار از اقدامات ضبط دارایی

- پنهان کردن، تغییر ظاهر یا تبدیل وجوه تخصیص یافته برای مقاصد مشروع، برای

سازمان‌های تروریستی.

